

Colegiul Național Militar „Dimitrie Cantemir“ Breaza
Str. Republicii nr. 75
Breaza, Jud. Prahova, cod 105400
Telefon: 0244 340550, 0244 340504, 0244 340450
Fax: 0244 340550, 0244 343638
www.cantemircml.ro
email: colegiubreaza@yahoo.com

ISSN 2971-8252 ISSN-L 2971-8252

Unitate în diversitate prin folclor, obiceiuri și tradiții
Colegiul Național Militar „Dimitrie Cantemir” – Breaza

ESTE UN POPOR FĂRĂ VIITOR!

UN POPOR FĂRĂ TRADIȚII

Nr. 1
Breaza, MMXIX

Unitate în diversitate prin
folclor, obiceiuri și tradiții

Colectivul redacției

Redactor-șef:

prof. Steliana Mihaela Lambru

Redactor-șef adjunct:

el. plt. Alina Daniela Constantin

Tehnoredactor:

Mihaela Petronela Pătrănoiu

el. plt. Alina Daniela Constantin

Colaboratori:

prof. Roxana Țonoiu

prof. Claudia Dogaru

Fotografi:

el. sg. Cătălin Neaga

Colegiul Național Militar "Dimitriei Cantemir" – Breeza

Unitate în diversitate prin
folclor, obiceiuri și tradiții

Programul

25 mai 2019

9:00-9:30 - Festivitatea de deschidere (amfiteatrul Primăriei Breaza)

9:30-10:00 - Moment folcloric:

Parada costumelor populare - referent coordonator Anda Mănescu

Ansamblul folcloric „Calabreaza”- coordonator Alexandu Cazan, directorul

Casei de Cultură „Ion Manolescu” Breaza

10:00-11:00 - Șezătoarea colegiilor (Partea I)

11:30-12:30 - Șezătoarea colegiilor (Partea a II-a)

12:30-13:30 - Vizită la atelierul de artă tradițională - „Ia de Breaza”

16:00-17:00 - Spectacolul tematic al Orchestrei Populare „Flacăra Prahovei”,
din cadrul Filarmonicii „Paul Constantinescu” din Ploiești

17:00-18:30 - Șezătoarea la ea acasă - Atelierele unității și ale diversității

26 mai 2019

9:00-11:00 - Vizită la muzeele din Câmpina - Muzeul Memorial „Nicolae
Grigorescu” și „Castelul Iulia Hașdeu”

Unitate în diversitate prin folclor, obiceiuri și tradiții

În loc de început...

*„Nimic nu pare a fi mai important pentru un individ sau pentru un popor, decât să ia cunoștință de sine, cât mai exact, și pe acest temei să-și asigure o integrare cât mai armonioasă în lume”
(Alexandru Zub)*

Izvorâte din experiență și înțelepciune de viață, din bucurie sau durere, din năzuințele și dorurile românului, din setea de liniște sau din dragostea pentru frumos, elementele de cultură și tradițiile populare transmit valori și creează punți de legătură între generații. Tradițiile, obiceiurile, portul popular și folclorul sunt comori inestimabile, care definesc un popor, făcându-l unic, statornic și nemuritor.

Pentru că ne definesc ca neam, fac parte din structura noastră identitară, alături de limbă și istorie, am considerat că obiceiurile, tradițiile și folclorul pot deveni oricând pentru elevii noștri un bun și important popas pentru a ne opri asupra cunoașterii, cercetării lor, dar mai ales pentru a le duce mai departe prin timp și prin vremuri.

Acesta a fost și principalul motiv pentru care profesori din toate cele cinci colegii militare au purces la această inițiativă de a valorifica din acest imens patrimoniu cultural, într-un proiect comun – UNITATE ÎN DIVERSITATE PRIN OBICEIURI, TRADIȚII ȘI FOLCLOR – comori de o inestimabilă valoare și care, păstrate cu grijă în „lada de zestre a bunicii”.

Așa a început povestea proiectului...

Având acces, prin proveniența elevilor noștri, la toate regiunile etnofolclorice ale țării noastre, putem constata în cadrul proiectului, dacă mai era cazul, cât de variat s-a exprimat nevoia de frumos a poporului român, cât de armonios trăia în acord cu cosmicul și cu ilimitatul, și cât de valoroasă este această zestre pe care suntem datori să o ducem mai departe.

O primă întâlnire de proiect s-a derulat, chiar în anul centenar, la Alba Iulia, la Colegiul Național Militar „Mihai Viteazul”. Tema întâlnirii: parada portului popular și cunoașterea acestuia de către elevi. Pot spune că a fost un regal. Din Maramureș sau din Dobrogea, din Oltenia sau din dulcea Bucovina, din Banat sau din Muntenia, elevii noștri au purtat cu mândrie și costume vechi de o sută de ani. Toate au mărturisit, peste timp, creativitatea, măiestria, armonia și simțul estetic al îmbinării culorilor în realizarea costumului popular românesc.

A venit apoi rândul Colegiului Național Militar „Dimitrie Cantemir” din Breaza să fie gazdă a întâlnirii, care s-a derulat în perioada 24-26 mai 2019.

Colegiul Național Militar „Dimitrie Cantemir” – Breaza

Unitate în diversitate prin folclor, obiceiuri și tradiții

Tema întâlnirii: "Șezătoarea, moment fundamentat pentru satul tradițional de odinioară."

Festivitatea de deschidere a avut loc în amfiteatrul Primăriei Breaza, unde oaspeții, în bună tradiție românească, au fost întâmpinați cu pâine și sare și unde domnul comandant al colegiului, colonel doctor Aurel Constantin Neagu, a rostit cuvântul de bun sosit.

Programul, dens, a continuat în același spațiu cu „Sezătoarea colegiilor”, momente de aducere aminte ale acestui eveniment fundamental al satului, cu rol nu numai economic, ci și moral și cultural. Îzvorâtă din nevoia de într-ajutorare, șezătoarea sau claca, așa cum este denumită în părțile noastre, a fost, vreme îndelungată, locul unde tinerii deprindeau de la cei vârstnici rostul la tot ceea ce presupunea viața de adult de mai apoi. Șezătoarea a fost o adevărată școală de învățatură morală, cu reguli nescrise, dar care se cereau respectate, orice abatere fiind aspru sancționată.

Această primă parte a întâlnirii s-a încheiat, tot într-o bună tradiție românească, prin tratarea oaspeților, așa cum se obișnuiește până la Sărbătoarea Înălțării Domnului, cu ouă roșii, oferite tot din partea gazdelor.

Renumele orașului Breaza a fost purtat vreme îndelungată și în țară, dar mai ales în străinătate, pe toate cele cinci continente, de măiestria femeilor ce au pus pe ei și florile câmpului și steluțele cerului.

La Breaza a fost, în trecut, un adevărat brand al orașului, cusută de mâini dibace la Cooperativa „Arta casnică”, acolo unde acest frumos produs tradițional începea să prindă viață de la țesutul pânzei, la croit, vopsit, la crearea de modele și până la forma sa finală, pentru ca apoi să spună „povestea” ei și a noastră în toate colțurile lumii.

Astăzi ia mai „trăiește” prin mici ateliere deschise din inițiativa unor oameni inimoși, cum este și Anda Mănescu, la care, în întâlnirea noastră, am făcut și noi popas, și care, încearcă să păstreze și să ducă mai departe vechile modele, create cu mulți ani în urmă aici.

Prof. Steliana Mihaela Lambru

Unitate în diversitate prin folclor, obiceiuri și tradiții

Colegiul Național Militar "Dimitrie Cantemir" – Breaza

Colegiul Național Militar „Dimitrie Cantemir”, din Breaza, reunește laolaltă sute de elevi din clasele IX – XII din toate regiunile culturale și folclorice ale patriei.

Orele, zilele, lunile și anii petrecuți în comun în această instituție centenară de învățământ militar preuniversitar creează o comuniune de talente care, ascultate, orientate și șlefuite de dascăli de excepție din această cetate cantemiristă, rezonează prin tradiții, obiceiuri și folclor cu întreaga istorie

zbuciumată a acestui popor, cu momentele de bucurie, de glorie sau de jale, așa cum omul simplu din popor a reușit să le transmită din generație în generație prin poezie, cântec, doine, balade, și de ce nu prin acest minunat port național care nu se mai regăsește și la alte state.

Elevii noștri în uniformă cantemiristă, sobri, eleganți, decenti și milităroși, din dragoste și pasiune pentru obiceiurile și tradițiile strămoșilor, îmbracă cu mândrie costumele populare muntenești, oltenești, ardelenesti sau moldovenești și demonstrează, ori de câte ori au ocazia, că au învățat de la părinții și bunicii lor cum să cânte, să „încingă” o horă sau să danseze în stilul strămoșesc.

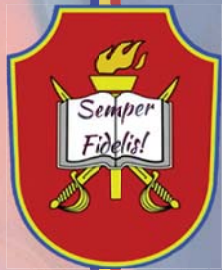
Nu poți să nu fi pătruns de emoție atunci când vezi elevi abia sosiți în instituție că sunt dornici să arate colegilor și dascălilor că știu a recita poezii despre eroii acestui popor, că pot cânta doine și balade despre faptele de vitejie ale românilor și pot prezenta obiceiuri specifice numai de ei cunoscute în zona din care provin.

Obiceiurile de nuntă, botez, cele dedicate sărbătorilor de peste an, au poate, același mesaj, dar, modul în care este prezentat într-o anumită regiune poate transmite mai multă emoție, o trăire mai intensă sau ceva diferit care să atragă prin formă, conținut sau manifestare. Faptul că elevul de liceu militar, pe lângă sarcinile extracurriculare, se preocupă cu atâta pasiune și dăruire să promoveze valorile acestui popor, demonstrează că studiul istoriei, limbii și literaturii române, insuflarea respectului față de înaintași, de cultură, artă, de valorile binelui, nu fac altceva decât să-i apropie de mediul în care acest popor a vibrat și evoluat în acest spațiu istoric românesc.

Ce poate fi mai frumos decât să vezi că acești copii ai românilor, nu sunt acaparați în totalitate de tehnologie și au timp, doresc și duc mai departe tot ce este legat de viața și trăirile comunităților din care provin. Acest amalgam de porturi, dansuri și obiceiuri, prin însăși derularea lor în acest spațiu cultural cantemirist, creează adevărata deschidere, acceptare și unitate prin simplitate, mesaj, frumusețe, naturalețe și apropiere de românitate, de cultul înaintașilor noștri.

Alături de acești copii minunați sunt mândru că sunt român!

col. dr. ing. Aurel Constantin Neagu

Unitate în diversitate prin folclor, obiceiuri și tradiții

Paideuma și sufletul românesc

Trebuie să concedem existența unui suflet „suflet al popoarelor” (paideuma), care pare a se impune ca existent, așa cum există suflete ale indivizilor umani.

Un limbaj al culturii, propriu doar ei, devine imediat sensibil (prin imagini, care sunt compatibile și cu funcționarea vieții intelectului, mediind, prin simbolica lor, plurisemantică și plină de ecouri, ceea ce nu se poate întotdeauna ”împărtăși direct conștiinței”, făcând ca sensurile, conținuturile organic predate în configurațiile imagistice folosite, să transpară cu pregnanța faptelor de viață pentru receptorul pentru care obiectul observației și subiectul ei se unifică.

Creștinismul este „ultimul și cel mai copt fruct ce cade din pomul culturii orientale, ca ultima formulă magică a celei mai pronunțate conștiințe.”

Important nu e numai să se știe ce tipuri de cultură sunt produse de acțiunea transformatoare a mediului, ajunsă să se încorporeze spiritului etniilor printr-un fel de memorie genetică a înșușirilor dobândite prin conviețuirea îndelungată a omului cu un anume orizont spațial.

Dacă este un adevăr netăgăduit că limba, obiceiurile, credințele și alte multe lucruri sunt semne de deosebire între nații, socotim că nu greșim deloc, dacă vom spune că și costumul național este iarăși un semn de deosebire. Costumul nostru românesc nu are nimic de pismuit de la cel al altor neamuri, nici ca frumusețe, nici ca trănicie, nici ca chestiune de igienă. Și cu toate aceste foloase, suntem siliți a o spune că pe zi ce trece, acest frumos costum românesc este înlocuit. Bărbatul, femeia, flăcăul și fata română nu mai poartă acele alțițe, vâlnice, marama și cămăși de borangic cu fel de fel de flori și broderii, ci se îmbracă modern, în funcție de cerințele generațiilor. Țesăturile de in și cânepă sunt uitate cu desăvârșire. Se pretinde că ar fi mai ieftină îmbrăcămintea zisă nemțească; o fi, dar este și mai netrainică și nu prezintă pe țăran așa frumos și chipeș ca portul său strămoșesc.

De ce să ne rușinăm dar de costumul nostru românesc, lucrat în casă de către noi, când știm că în trecut chiar doamnele și domnițele țării, precum și jupânele boierilor celor mari lucrau haine în casă. Când acest obicei îl moștenim de la strămoșii noștri romani, căci împăratul August întors dintr-o călătorie, întrebă pe nepoata lui, Iulia, cum și-a petrecut timpul în lipsa lui, ea îi răspunde între altele: „Ți-am cusut o togă (haină), să te gătești cu ea la zile de sărbători!!!”. De ce să ne rușinăm cu portul nostru românesc, pe care l-au purtat vitejii de la Călugăreni și alte locuri? Cu portul pe care l-au purtat pandurii lui Tudor și chiar el, marele erou al redeșteptării noastre naționale de la 1821 ?!

Costumul nostru național, nu numai că este iubit și purtat în saloanele claselor înalte, dar chiar și de Regina țării și de Principesa moștenitoare; ceva mai mult, acest costum a fost încă din vremurile trecute și poate chiar și acum, iubit chiar și în străinătate.

Ca dovadă despre acest din urmă fapt, copiem următoarea scrisoare, pe care marele poet V. Alecsandri, o scria la 25 februarie 1859, din Paris către Doamna Elena Cuza:

Unitate în diversitate prin folclor, obiceiuri și tradiții

Măria Ta,

Îmi iau îndrăzneala să Vă scriu, spre a Vă pune în cunoștință despre o afacere, pe care numai Măria-Voastră o puteți îndeplini în aceste timpuri, anume să puneți a se lucra un costum național femeiesc român complet, pentru Majestatea Sa Împărăteasa Eugenia a Francezilor și altul bărbătesc de copil pentru Prințul Imperial. Această îngrijire din partea Măriei-Voastre o să aibă cele mai frumoase urmări pentru noi, pe lângă Curtea Franței și Majestățile Lor o să rămână foarte mulțumite. Împărătesei îi place foarte mult costumul nostru național și nu mă îndoiesc că acelea, pe care i le veți trimite Măria-Voastră din parte-Vă o să-i facă cea mai mare plăcere. Spre acest sfârșit, sfătuiți-Vă cu D-na Catinca Balș și alte persoane cu gusturi frumoase, cum de pildă D-na Docan și Zoe Cantacuzino și chibzuiți a se face ceva drăgălaș și original, dar în același timp simplu, fiindcă în ceea ce se atinge de gust și lux, nu vom putea noi niciodată să ne ridicăm până la înălțimea celor obișnuite de Majestatea Sa.

Este de dorit ca aceste costume să sosească cât mai curând la Tuilleries, unde în acest moment se vorbește foarte mult despre români, iar Prințul Cuza se bucură de o trecere deosebită.

De aceea rog pe Măria-Voastră să se ocupe cât mai neîntârziat cu facerea acestor costume, fiind încredințat că o să trimiteți Împărătesei un mic giuvaer de bun gust. Binevoiiți a primi, Măria-Voastră, asigurarea adâncului respect, cu care am onoare a fi

Al Măriei-Voastre prea devotat amic și servitor
Vasile Alecsandri
Paris, 25 februarie, 1859

Când dar capetele încoronate, din străinătate, nu s-au rușinat a purta costumul nostru, în palatele lor, să nu ne rușinăm nici noi cu acest frumos port românesc, care împreună cu limba, obiceiurile, legea, moșia, cântecele populare, poveștile și credința sunt cea mai frumoasă moștenire ce ne-au lăsat strămoșii, în curgerea atâtor veacuri viforoase prin care au trecut.

De vom părăsi costumul național, vor pieri și frumoasele șezători din timpul iernii, cu cântecele și poveștile lor cele frumoase, iar țărana și fata română, păstrătoarele sfintelor obiceiuri strămoșești, nemaivând de lucru în casă, vor merge la cârciumă, unde își vor cheltui banii și își vor dărăpăna sănătatea, pierzându-se și trupește și sufletește, pe ele și pe urmașii lor. Va pierde nația românească, căci s-a zis odinioară de un mare învățat că: "Națiile vor fi totdeauna ceea ce vor fi femeile lor".

Dragi elevi cantemiriști:

Iubiți costumul românesc, căci el este acel costum, cu care s-au fălit strămoșii noștri, care s-au războit cu hoardele păgâne, ca să ne lase nouă moștenire acest sfânt și mănos pământ! Să nu imităm pe fiul cel pierdut din sfânta Evanghelie, care și-a cheltuit în țări străine moștenirea părintească și a rămas muritor de foame, ci să imităm pe fiul cel mare, care n-a părăsit casa tatălui său, nici moștenirea de la el n-a cheltuit-o. Să avem grijă de tot ceea ce este moștenire strămoșească și să o păstrăm cu sfințenie, ca nu cumva să vină vremea să plângem amar după acea moștenire și să n-o mai găsim. Când copiii n-au dovezi ai căror părinți sunt, lesne le este străinilor a-i dezmoșteni.

Profesor dr. Aurel - Constantin SOARE

Colegiul Național Militar "Dimitrie Cantemir" - Breeza

Unitate în diversitate prin
folclor, obiceiuri și tradiții

Colegiul Național Militar "Dimitrie Cantemir" - Breaza

Festivitatea de deschidere

Festivitatea de deschidere a proiectului avut loc, așa cum s-a mai spus, în sala amfiteatru a Primăriei orașului Breaza. Acolo, profesoarele gazdă, Steliana Mihaela Lambru, coordonatorul proiectului, Roxana Țonoiu și Claudia Dogaru, membri ai echipei de proiect, și-au întâmpinat oaspeții cu pâine și sare, așa cum se obișnuiește într-o bună tradiție românească.

Nota oficială a fost dată de prezența comandantului colegiului, domnul colonel doctor Aurel Constantin Neagu, care a ținut să sublinieze în discursul de deschidere a activității cât de

importante sunt

tradițiile, obiceiul și folclorul în păstrarea ființei naționale, această zestre identitară pe care elevii noștri au datoria sacră de a o actualiza și de a duce mai departe.

Un cuvânt de bun sosit oaspeților, în aceeași notă solemnă a momentului a rostit și profesorul coordonator al proiectului, Steliana Mihaela Lambru.

Unitate în diversitate prin
folclor, obiceiuri și tradiții

Parada costumelor populare

La invitația doamnei profesor Mihaela Lambu, în data de 25 mai 2019, Atelierul Ii Breaza de Anda Mănescu a fost parte activă și partener în proiectul „Unitate în diversitate prin tradiții, obiceiuri și folclor”, desfășurat în cadrul Colegiului Național Militar „Dimitrie Cantemir”. La acest eveniment s-au reunit liceeni militari de la toate liceele militare din țară pentru a cunoaște tradiția acestor locuri.

Am început printr-o paradă de prezentare a iilor de Breaza, unde frumoasele liceence militare au dat jos uniforma și au îmbrăcat gingașele bluze cu altiță.

Astfel am arătat că IA se potrivește la orice ținută și ne scoate feminitatea în evidență.

După prezentarea iilor a urmat atelierul de broderie, unde le-am captat interesul prin descifrarea însemnelor cusute. În câteva clipe eram înconjurate de doritori în a învăța arta broderiei manuale.

Plini de entuziasm au învățat extrem de repede cum să scrie cu acul și ața semnele indentității lor.

Anda Mănescu

Colegiul Național Militar „Dimitrie Cantemir” – Breaza

Unitate în diversitate prin folclor, obiceiuri și tradiții

Colegiul Național Militar "Dimitriei Cantemir" - Breaza

Unitate în diversitate prin folclor, obiceiuri și tradiții

Moment artistic Ansamblul folcloric „Calabreaza”

Înființată la 13 septembrie 2004, din dorința de a duce în afară și altfel renumele orașului, Formația de Muzicuțe „Ritmice de Breaza” a răspuns invitației de a prezenta în fața oaspeților prezenți la primărie, la un instrument mai puțin întâlnit astăzi – muzicuța, melodii tradiționale românești specifice zonei.

Membrii formației, Nelu Ștefan, Popa Adrian, Boncu Gheorghe, Silviu și Sergiu Gheoagă și Costin Gătejoiu au participat de-a lungul timpului la spectacole care au încântat nu numai publicul brezean, ci și din diferite orașe din țară: Comarnic, Urleta, Plopeni, Câmpina, București, Jimbolia, iar de la Festivalul concurs de la Năruja, județul Vrancea, s-a întors cu un merituos loc trei.

Prima ieșire în public a formației a avut loc la 14 octombrie 2004, atunci când orașul sărbătorea, la zi sfântă, de Cuvioasa Parascheva, 500 de ani de la atestarea sa documentară.

Au urmat spectacole în mai multe orașe din județ, dar și participarea la o sumedenie de emisiuni televizate la Ploiești, la TvR 2 - la „Autostrada București”, și „Dănuț SRL” și la Kanal D la „Ora câștigătorilor”.

După înregistrări la radio, pe postul național, cel mai important succes l-a avut formația „Ritmice de Breaza” la emisiunea „România au talent”.

Astăzi, formația este parte componentă a ansamblului „CalaBreaza” ce funcționează în cadrul primăriei orașului.

Colegiul Național Militar „Dimitriei Cantemir” – Breaza

Șezătoarea Colegiilor

ȘEZĂTOAREA - FORMĂ DE EXPRIMARE A MODULUI DE VIAȚĂ TRADIȚIONAL

Datina veche de a umbla în șezătoare este o tradiție românească de mici dimensiuni, la care participă oameni de la țară, gospodarii, având la bază scopuri morale. Șezătoarea îmbină lucrul și treburile gospodărești cu poveștile, glumele și dansurile într-un mod plăcut, flăcăii din diferite sate găsindu-și aici o aleasă după criteriile ce se evidențiază prin această adunare strămoșească.

Timp de trei zile, în cadrul proiectului „Unitate în diversitate prin folclor, obiceiuri, tradiții”, am împărtășit momente din timpurile vechi, zâmbete și veselie pe plaiuri prahovene, alături de elevii din celelalte colegii militare, unde gazde bune ne-au fost camarazii din Colegiul Național Militar „Dimitrie Cantemir” din Breaza.

Tema proiectului, „Șezătorile în cultura populară”, a avut un subiect interesant, care a oferit oportunitatea tuturor celor din alte zone ale țării să afle cât mai multe despre cultura altor regiuni: Oltenia, Transilvania, Dobrogea și Muntenia.

Primii care au intrat pe scenă au fost elevii de la Colegiul Național Militar

„Mihai Viteazul” din Alba Iulia, care ne-au prezentat un obicei de nuntă din zona Mureșului, ce cuprindea cântece și dansuri vioaie. Culoarea predominantă a ținutelor populare a fost negrul, având influențe bizantine, iar cununa miresei, împodobită cu ciucuri și materiale strălucitoare ce simbolizează viitoarea viață frumoasă a mirilor, cât și steagul de nuntă specific au fost nelipsite.

Apoi am urmat noi, echipa elevilor ștefăniști. Am prezentat un moment ce a ilustrat tradiții populare autentice din zona Bucovinei, având ocazia de a ne demonstra talentul și măiestria în domeniul folclorului. Așa cum am aflat și noi în timp ce pregăteam piesa populară, rolul șezătorii bucovinene era, în principal, găsirea unei fete frumoase și harnice pentru fiecare fecior din sat. După cum ne-am prezentat în cadrul proiectului, cele 11 personaje împărțite în feciori mândri și fete gospodine, și mai ales un ochi vigilent, acela al mamei trecute prin viață, au înfățișat un moment din toiul iernii, când toți se adunau la casa lelii Catrina, pentru a se veseli și pentru a vedea cine

Unitate în diversitate prin folclor, obiceiuri și tradiții

Colegiul Național Militar "Dimitriei Cantemir" – Breaza

are priceperea mai mare în a țese, a coase, a depăna, a cânta și chiar a dansa. Poveștile amuzante și legendele captivante strâns legate de zona noastră dragă, Bucovina și mărețul munte Rarău, au atras atenția spectatorilor și i-au dus în lumea muntenilor, o lume cu adevărat demnă de arătat.

După o scurtă pauză în care gazdele alese ne-au servit cu gogoși și ouă roșii, pentru care le mulțumim, fiindcă după atâta depănat și tors lână cam flămânziserăm, le-a venit rândul celor de la Colegiul Național Militar „Alexandru Ioan Cuza” din Constanța. Ei au avut, putem spune, ceva special la acest obicei străvechi, o suită de dansuri machedonești din zona Dobrogei. De asemenea, prin rolul personajelor, au integrat cât mai multe informații despre această regiune într-un mod cât mai discret și natural.

Cei de la Colegiul Național Militar „Tudor Vladimirescu” din Craiova nu s-au lăsat mai prejos și au venit și ei cu simboluri oltenești impresionante. Au creat o armonie între obiceiurile creștinești, adunările din timpul Crăciunului, Anului Nou și chiar cel al Paștelui, având la bază Capra, Moșii, dar mai ales Călușarii. Elevul craiovean Mitrică Lucian a încântat prin dansul călușarilor, dans ce ilustrează onoarea, vechimea obiceiului și energia puternică a celor care îl dansează. Am rămas uimiți de faptul că Lucian putea să transforme niște pași aparent simpli în ceva minunat, de pasiunea și dragostea lui pentru acest dans.

Eleva Avasiloaie Teodora
Eleva Forminte Andreea
Eleva Nistor Luisa

COLEGIUL NAȚIONAL MILITAR
„ȘTEFAN CEL MARE” CÂMPULUNG MOLDOVENESC

Unitate în diversitate prin
folclor, obiceiuri și tradiții

Colegiul Național Militar "Dimitriei Cantemir" - Breaza

Colegiul Național Militar "Ștefan cel Mare" Câmpulung Moldovenesc

Unitate în diversitate prin
folclor, obiceiuri și tradiții

Colegiul Național Militar „Alexandru Ioan Cuza” Constanța

Colegiul Național Militar "Dimitriei Cantemir" - Breaza

Unitate în diversitate prin
folclor, obiceiuri și tradiții

Colegiul Național Militar "Dimitriei Cantemir" - Breaza

Colegiul Național Militar „Mihai Viteazul” Alba Iulia

Unitate în diversitate prin
folclor, obiceiuri și tradiții

Colegiul Național Militar „Tudor Vladimirescu” Craiova

Colegiul Național Militar „Dimitriei Cantemir” – Breaza

Vizită la atelierul de artă tradițională - "Ia de Breaza"

Ia reprezintă cea mai importantă piesă de costum tradițional.

Ia de Breaza a cunoscut o evoluție în timp. Astfel, în secolul al XIX-lea și primele decenii ale secolului al XX-lea se purta ia mocănească, realizată din pânză de casă numită și „pânză pescărească”, la război de țesut manual. Culorile folosite în decorarea ei erau roșu și negru. Roșul domina la iile destinate femeilor tinere, în timp ce femeile bătrâne și văduvele purtau ii pe care dominau modele cusute cu negru. Ia mocănească avea creț lat, cu gura de la ie într-o parte, și partea superioară mărginită de o bentiță cusută cu un model apropiat ca tematică de cel folosit la decorarea ei. Ia era încheiată manual cu „cheiță” din zând „alticioara” de sub legătura între maneca,

În perioada decorată cu mătase, le, fir metalic. Paleta de albastru, bleu, verde, interbelică avea maneca sau „râuri” pe mânecă, cu mătase sau ață albă. până în prezent chiar culori (galben, bleu, decorat cu trei sau patru „alburi”; gura de la ie era amplasată în față, întrerupând pentru câțiva centimetri crețul realizat cu modele diferite („Rombul”, „Triunghiul”, „Floarea mare”, „Florica”), fără bentiță în partea superioară. Spatele ei, mult mai simplu decorat, avea 16 până la 36 de „pui” (părți minuscule din modelul folosit în decorarea ei).

Ia postbelică, realizată după întemeierea Cooperativei „Arta Casnică”, în 1948, are modelul mult mai stilizat, arniciul este înlocuit cu mullinee și ață, pânza de casă înlocuită cu pânză

arnici roșu sau negru, incluzând mânecă și „clinul” care făcea piept și spate. interbelică, apare ia de paradă, arnici, paiete „fluturi”, mărgelculori se completează cu: gri, bej etc. Ia tradițională amplă, cu altiță, trei rânduri marginite cu „alburi” realizate Termenul de „alb” s-a păstrat dacă au fost folosite și alte crem). Pieptul de la ie era „rânduri” mărginite de

Unitate în diversitate prin folclor, obiceiuri și tradiții

de bumbac realizată la război de țesut mecanic. În multe cazuri „albul” cu modelul său devine model propriu-zis. Așa au apărut iile cu „Suveicuța”, „Unghia Găii Mari”, „Buclavaua”, „Dovlecelul”, „Floarea Reginei”, „Steaua cu 16 țepi”, „Steaua cu spic”, „Lăbuța”, Coarnele Berbecului etc. De asemenea, au apărut iile cu „filtireu”, broderie spartă.

La sfârșitul secolului al XX-lea și începutul secolului al XXI-lea, apare ia comercială, simplificată, fără altiță, cu un creț simplificat numit „Burta vacii”, decorată cu mătase sau mulinee care nu mai respectă coloristica specifică iei de Breaza.

Modelele specifice iei de Breaza și semnificațiile lor:

- „Roatele”: se mai numește „abundența” sau „roata norocului” și este un model bogat, format din cercuri (reprezentând perfecțiunea), cu opt petale în mijloc și pene pe margini, o combinație optimă de atragere a norocului.
- „Crestele”: asociate cu crestele munților, reprezintă suișurile și coborâșurile vieții. Toate înșirate cu măiestrie într-un echilibru perfect pentru atragerea forței.
- „Unghia Găii”: model străvechi de brodatură care ne aduce mai aproape de Gaia, de comuniunea cu natura. Este purtat la ceremoniile de celebrare a Vieții. Impretateea sa, atrăgător tească dată de
- „Dovlecelul” și două modele de bolizează roadele ceremoniile pentru recoltelor bogate.
- „Trecătoarea”: model cusut în „muște” care semnifică trecerea vieții, efermeritatea omului pe pământ. Numit și „Coronița”, este o încoronare adusă vieții, o celebrare a Omului în toată perfecțiunea lui.

„Spicul de grâu”: sunt broderie care sim-pământului, și se poartă la invocarea abundenței și

Unitate în diversitate prin folclor, obiceiuri și tradiții

- „Steaua cu 16 țăpi”: semnifică Universul, cerul înstelat și strălucitor. Se știe că strămoșii noștri erau pasionați de astrologie – astfel, au încercat transpunerea pe ii a Căii Lactee.
- „Alburile” și „ajururile” reprezintă apele. Puritatea noastră. Ele sunt nelipsite de pe orice ie.
- „Crețul” de la baza gâtului este specific Munteniei. Nu poate fi imitat sau furat. Se face după o tehnică bine înrădăcinată și transmisă din generație în generație cu strictețe. Totul se numără, totul se socotește pentru obținerea rezultatului perfect.

<https://infoturismbreaza.ro>

IA - Harta mentală și spirituală a poporului român

Într-o infinită varietate de culori și de modele, IA vorbește prin imagine despre talentul unui neam, despre legătura omului cu cosmicul, cu ilimitatul, vorbește despre momentele fundamentale ale vieții, despre statutul social al celui care o purta.

IA - cu valențele ei apotropaice, este și o emblemă geografică, dar, indiferent de zone, un lucru este cert: ea devine la final, prin mâinile dibace ale creatorilor ei, o adevărată operă de artă, ilustrând nevoia de frumos și neasemuita creativitate a poporului român. De la stelele cerului la florile câmpului, de la simboluri creștine stilizate la frumusețea naturii în totalitatea ei, IA devine, cum spuneam, o adevărată hartă mentală și spirituală a poporului român.

În ceea ce mă privește, această dragoste nemărginită pentru tradiție, mai ales pentru IE ca produs tradițional, vine din familie, de la mama și de la bunicile mele.

Îmi amintesc cu drag și acum, eram în liceu - atunci când „Arta casnică” din Breaza era un adevărat BRAND nu numai în țară - când mama, pentru că lucra extraordinar de frumos, a primit comenzi de la șefa ei de atunci să brodeze costume populare pentru cântărețe de prestigiu, pe care mulți dintre noi le cunoaștem și le îndrăgim: Irina Loghin, Maria Cioabanu și Maria Dragomiroiu.

Este salutară ideea de a o celebra printr-o zi dedicată anume ei, IEI, dar pentru mine acest obiect vestimentar, IA, devine mai mult decât atât. Atunci când o port simt că face parte din ființa mea, că nu îmi acoperă doar corpul, ci și sufletul...

Prof. Steliana Mihaela LAMBRU

Unitate în diversitate prin
folclor, obiceiuri și tradiții

Colegiul Național Militar "Dimitrie Cantemir" - Breaza

Spectacol tematic Orchestra Populară „Flacăra Prahovei”

Orchestra Populară „Flacăra Prahovei” este una dintre formațiile ce aparțin Filarmoniicii “Paul Constantiescu” Ploiești, cunoscând de-a lungul timpului multe realizări artistice valoroase. Condușă de dirijori cu o mare experiență, precum George Botez, Leonida Brezeanu, Constantin Busuioc, Toma Ion și Ion Pană a acompaniat în concerte din țară și din străinătate soliști de renume națională și internațională ca Maria Tănase, Ioana Radu, Ileana Sărăroiu, Irina Loghin, Maria Ciobanu, Angela Moldovan, Tiberiu Ceia, Benone Sinulescu, Alexandru Grozuță, Ion Lucian, Felician Fărcaș, Ștefania Rareș, Maria Lătărețu, Gheorghe Zamfir, Maria Cornescu, Ion Cristoreanu, Fănică Luca, Ion Zlotea, Romica Puceanu, Gabi Luncă, Ion Onoriu, Emil Gavriș și mulți alții, alături de soliștii proprii cuprinși în aceeași paletă de valori: Georgeta Anghel, Florentina

Vlad, Nelu Huțu, Dan Moiescu, Ica Blidaru, Ioana Șerban, Mărin Cornea, Ioana Modan, Ion Dolănescu, Ileana Constantinescu, Maria Văduva, Maria Crăciun, Nicolae Stănilă, Ion Duca, Vasile Bucur.

Cultivând un gen de muzică ce vine din timpuri demult apuse, Orchestra Populară trece prin ani și prin vârsta noastră, lăsând urme adânci, ale frumuseții și originalității folclorului românesc, care se încarcă mereu de noi splendori. Orchestra și-a găsit împlinirea sub semnul arzător al pasiunii pentru muzică, identificat în sintagma cunoscută “Flacăra Prahovei”, ca expresie a apartenenței la acest spațiu de locuire, încercat de tradiții și splendori ale spiritului. Flacăra ei va lumina mereu ca un foc nestins al originalității și dragostei noastre pentru cântecul popular românesc tradițional.

Cu aceeași pasiune pentru folclorul românesc, Orchestra Populară „Flacăra Prahovei” a răspuns invitației Colegiului Național Militar „Dimitrie Cantemir”, prin profesorii coordonatori ai activității: Steliana Mihaela Lambriu, Roxana Țonoiu și Claudia Dogaru, de a participa cu un moment distinct în cadrul proiectului dintre colegiile militare „Unitate în diversitate prin folclor, obiceiuri și tradiții” încununând, prin prestație, întâlnirea de la Breaza.

Unitate în diversitate prin
folclor, obiceiuri și tradiții

Colegiul Național Militar "Dimitriei Cantemir" - Breeza

Unitate în diversitate prin
folclor, obiceiuri și tradiții

Colegiul Național Militar "Dimitriei Cantemir" - Breaza

Atelierele unității și ale diversității

Unitate în diversitate prin folclor, obiceiuri și tradiții

Colegiul Național Militar "Dimitrie Cantemir" – Breaza

Povestea a continuat, a fost dusă mai departe de momentul nostru, al gazdelor, pe care noi, cele trei profesoare: Steliana Mihaela Lambru- coordonator de proiect, Roxana Țonoiu și Dogaru Claudia, membri, l-am gândit ca pe o șezătoare de demult, în care artiști populari din orașul Breaza au încercat să-i inițieze pe cei prezenți, elevi și profesori deopotrivă, în tainele cusutului, ale picturii de icoane pe sticlă și pe alte materiale neconvenționale și în care buna dispoziție a fost întreținută, ca la orice șezătoare care se respectă, de muzică și joc, ce au contribuit la voia bună a tuturor celor prezenți.

Ne-a încântat cu vocea înconfundabilă, caldă, în acorduri de chitară, elevul Rareș Păuna, un nume de care sunt sigură că vom mai auzi.

Momentul gazdelor

În cadrul întâlnirii de la Breaza un moment important l-a constituit ceea ce gazdele au numit „Atelierele Cantemirului”, de fapt o încercare de redefinire a șezătorilor de odinioară.

În sala de ședințe a colegiului s-au strâns laolaltă profesorii și elevii participanți din toate cele cinci colegii militare și meșteri populari locali care au încercat să-i învețe pe elevi din tainele meșteșugurilor populare care au dus odinioară faima acestor locuri nu numai în țară, ci și în străinătate. Elevii au învățat cum să aleagă pânza pentru o ie autentică, cum să o croiască și tehnici de brodat pe care apoi să le utilizeze în realizarea propriei ii, dar mai ales au înțeles cum să recunoască un produs autentic față de unul contrafăcut, în condițiile în care piața din România este invadată de produse contrafăcute.

PICTURA PE STICLĂ

Icoana pe sticlă, mai precis icoana pictată pe dosul sticlei, este o categorie a artei populare, un gen al artei populare practicat aproape exclusiv în Transilvania și care trebuie pus în legătură cu unele influențe venite din Europa Centrală, pe filiera Bavaria – Austria – Boemia, în cursul sec. XVII și XVIII, precum și cu meșteșugul ceramicii, dar și al sticlei, adus de habani, o sectă religioasă originară din Boemia, venită și stabilită în Transilvania, în părțile Albei mai ales, cam în aceeași epocă”.

Meșteșugul a pătruns în Transilvania prin Mănăstirea Nicula. Artă iconarilor pe sticlă din acest centru se caracteriza printr-un desen naiv, dar foarte sugestiv, și printr-o compoziție simplă și clară, fără proporții anatomice și de perspectivă, dar echilibrată cromatic. Icoanele se zugrăveau după modele, care erau de calcuri pe hârtie făcute cu creionul sau cu o culoare, după icoane mai vechi. Izvodul era scos periodic pentru a se executa câteva lucrări și după aceea era iar

pus la păstrare. Izvodul se așeza sub bucata de sticlă aleasă pentru a fi pictată. După el se executa reproducerea în serie a scheletului grafic, numit „urzeală”. Cel mai priceput meșteșugar al acestei comunități de muncă, formată fie din membrii aceleiași familii, fie prin întovărășirea între vecini, trasa cu negru pe sticlă urmele izvodului, delimitând spațiile în care ceilalți lucrători încep să aștearnă culorile, după indicații precise, care devin cu timpul adevărate canoane, cunoscute fiecăruia. Când lucrul lor s-a isprăvit, șeful de atelier, probabil același care desenase și conturile cu negru, executa cu grijă ultimele retușuri.

Un detaliu interesant este faptul că icoanele pe sticlă au un chenar, pentru a se ști până unde se întinde icoana.

În pictura pe sticlă se foloseau culori pregătite manual, de obicei cu pigmenți și ulei de in. Înainte de începerea picturii, sticla era curățată cu atenție de orice pete de grăsime. Această tehnică asigură o rezistență considerabilă și împiedică exfolierea stratului pictural. Sticla folosită la pictură avea o suprafață dură, unduitoare și plină de balonașe de aer, căci trebuie avut în minte că materialul pictorilor era reprezentat de sticla nefolosită, din cauza faptului că era defectuoasă. Defectele sticlei măreau valoarea picturii, deși fără intenție. Acestea reflectau lumina într-un mod neregulat, ceea ce producea efecte speciale.

Unitate în diversitate prin folclor, obiceiuri și tradiții

Mihai Neaga
@mihai.s.dream

Colegiul Național Militar "Dimitriei Cantemir" - Breaza

Unitate în diversitate prin
folclor, obiceiuri și tradiții

Pictura pe ou

Oul este un simbol al vieții, al reînnoirii și reînvierii naturii; înroșirea lui reprezintă sacrificiul, iar încondeierea (scrierea) lui, bucuria și frumusețea, liniștea și împăcarea. Cu timpul, atât în Occident, cât și în Orient, arta decorării ouălor a devenit din ce în ce mai diversă și mai sofisticată, de la pictura și sculptura ce le transformă coaja într-o dantelărie fină, la potcovirea și confecționarea lor din fier sau metale prețioase, devenind astfel adevărate bijuterii.

Colegiul Național Militar "Dimitrie Cantemir" – Breeza

Pictura pe lemn, piatră și hârtie

Pictura pe lemn poate fi puțin mai dificilă decât cea pe pânză sau chiar pe sticlă, pentru că textura suprafeței este poroasă, absorbantă și îngreunează mișcarea pensulei. Totuși, poate fi extrem de satisfăcător să pictezi pe lemn, fie că este vorba despre piese de mobilier pe care vrei să le decorezi, despre cutii, suporturi ori alte articole din lemn.

Pictura pe pietre de râu este o activitate creativă. Este mult mai ușor să pictezi pietre decât alte suprafețe, probabil și pentru că nu ai nevoie de materiale speciale pentru un astfel de proiect.

Tehnicile de pictură sunt clasificate în funcție de modul în care pigmenții sunt diluați și fixați pe suportul care este pictat. În general, în cazul în care pigmenții nu sunt solubili în liant, în el o să se împrăștie. Este convenabil să se facă diferența între „procesul pictural” și „tehnica picturală”. Procedura înseamnă unirea elementelor picturale de liant sau adeziv, și pigmenți. Modul de a aplica această procedură pictorială se numește „tehnica picturală”.

<https://www.profiart.ro>
<https://ro.wikipedia.org/wiki/Pictură>

Unitate în diversitate prin
folclor, obiceiuri și tradiții

Colegiul Național Militar "Dimitrie Cantemir" - Breeza

Pictura pe lemn

Scanează-mă!

Pictura pe piatră

Scanează-mă!

Pictura pe hârtie

Scanează-mă!

Împletitul firelor

Tehnologiile textile se ocupă de toate metodele și mijloacele de prelucrare a materiilor prime textile pentru a le transforma în produse utile activității umane. Dintre tehnologiile textile, un rol deosebit revine tehnologiei de împletire, care abordează aspectele particulare ale fabricării produselor împletite. Aceste produse au elemente de structură, aspect și proprietăți care le diferențiază de alte tipuri de articole textile reprezentate de fire, tricouri și țesături. Produsele împletite sunt folosite ca accesorii în confecționarea articolelor de îmbrăcăminte textile, precum și a articolelor de uz casnic. În același timp, împletiturile sunt frecvent utilizate ca articole tehnice într-o serie de sectoare industriale.

Tehnica împletirii manuale este considerată cunoscută de majoritatea popoarelor încă din antichitate și a fost folosită inițial pentru întreținerea părului și pentru confecționarea de bordeie, garduri, saltele, pantaloni scurți. Mai târziu, producția de articole decorative dovedește utilitatea produselor țesute pentru ornamentare și, respectiv, pentru creșterea valorii estetice a îmbrăcăminte. Mașinile manuale de tricot, realizate de fierari, erau acționate cu manivele de către un muncitor, orb sau deficient mintal, dotat cu forța fizică necesară unei astfel de munci. Împletiturile obținute la mașina manuală se limitau la șireturi. Domeniile de utilizare a împletirii sunt dintre cele mai diverse: de la șireturi, șnururi și articole de ornamentație vestimentară până la articole tehnice și speciale. Împletitura este produsul textil alcătuit, în general, dintr-un sistem de fire care sunt dispuse pe direcție oblică față de marginile acestuia. Firele au evoluții

Unitate în diversitate prin folclor, obiceiuri și tradiții

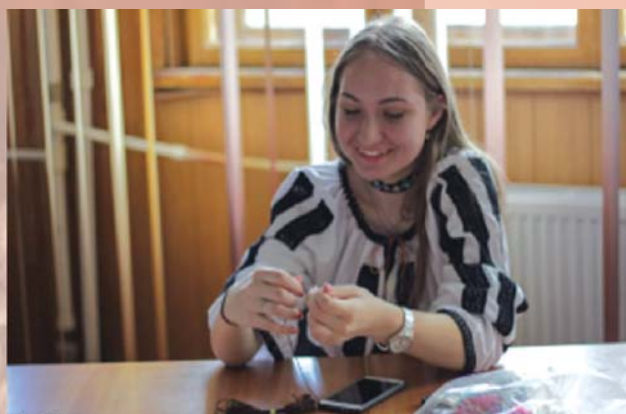
Colegiul Național Militar "Dimitrie Cantemir" - Breeza

alternative pe diagonală, de la marginea stângă la cea dreaptă, iar apoi, invers, de la marginea dreaptă la cea stângă. Pe orice porțiune a împletiturii jumătate din fire merg de la stânga sus la dreapta jos, iar cealaltă jumătate de la dreapta sus la stânga jos. Uneori, în structura împletiturii se introduc fire suplimentare, numite umplu-turi, care se mențin paralele cu marginile produsului și contribuie la creșterea rezistenței la tracțiune sau la obținerea unor efecte estetice deosebite.

<http://www.tex.tuiasi.ro>

Tehnologia si Structura Impletiturilor.pdf

Unitate în diversitate prin
folclor, obiceiuri și tradiții

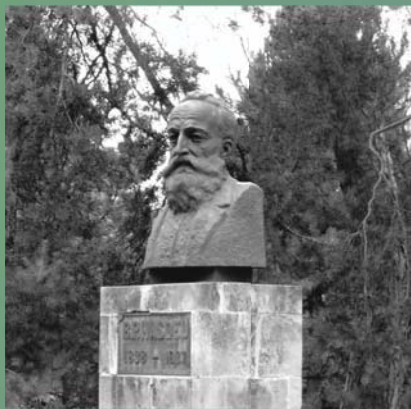
Vizită la Castelul „Iulia Hașdeu”

Castelul „Iulia Hașdeu” este un capriciu arhitectonic în formă de castel din municipiul Câmpina, România, construit între anii 1894 și 1896.

Muzeul a fost construit pentru comemorarea Iuliei Hașdeu, fiica lui Bogdan Petriceicu Hașdeu, care a murit la 18 ani de tuberculoză. Iulia Hașdeu, o tânără considerată genială, a fost și prima româncă care a absolvit facultatea Sorbona din Paris.

Prima schiță a castelului, desenată chiar de Bogdan Petriceicu Hașdeu, se găsește pe o filă a unui manuscris spiritist ce datează din 3 septembrie 1893.

Vizitatorii care trec pragul muzeului pot admira portretele membrilor familiei Hașdeu, obiectele familiei Hașdeu, fotografii și documente originale, mobilierul vechi de peste un secol, manuscrise și colecții ale revistelor conduse de marele filolog ori la care acesta a colaborat, ediții princeps ale cărților savantului, precum și tablouri valoroase semnate de pictori renumiți ca Sava Henția, Nicolae Grigorescu, G.D. Mirea sau Diogene Maillart.

De asemenea, în ansamblul expoziției un loc important îl ocupă preocupările spiritiste ale lui B.P.Hașdeu.

<https://ro.wikipedia.org>

Unitate în diversitate prin folclor, obiceiuri și tradiții

Impresii

Castelul Iulia Hașdeu, o poveste întreagă de viață

După minunata activitate desfășurată în cadrul proiectului „Unitate în diversitate prin folclor, obiceiuri, tradiții”, coordonatorii de la Breaza au ales să ne răsplătească munca și devotamentul prin posibilitatea de a ne îmbogăți cunoștințele culturale, mai precis, vizitarea unor locuri deosebite: Castelul „Iulia Hașdeu” și Casa memorială „Nicolae Grigorescu” din Câmpina.

Deși unii am fost și anul trecut la aceste muzee, am fost încântați de redarea lor. Mai întâi, am vizitat castelul. O clădire impunătoare, care la prima vedere ascunde nu doar niște date și evenimente, ci o poveste întreagă de viață.

Am pășit sfioși pragul sufrageriei rustice și deosebit de armonioasă. Ghidul grupului ne-a prezentat membrii familiei prin tablouri pictate de Nicolae Grigorescu, un prieten apropiat al lui Bogdan Petriceicu Hașdeu, tatăl Iuliei. Tablourile păreau de natură divină, parcă ne priveau constant, creându-ne o stare ciudată.

Apoi am intrat în capela cu totul diferită și specială. Am rămas impresionat de ce se afla în cupolă, o sculptură a Domnului Nostru, Iisus Hristos, realizată dintr-un singur bușean de lemn, iar povestea de supraviețuire a statuii intacte, trecute printr-un război mondial și un cutremur distrugător pur și simplu ne-a lăsat fără cuvinte. Atât daunele fizice cât și morale nu au putut da jos Sfânta statuie din locul în care este așezată și astăzi.

Eram fascinați, impresionați și informațiile istorice care ne înconjurau ne transpuneau în lumea familiei Hașdeu, o familie exemplară, dar greu încercată de viață, așa cum am aflat. Iulia nu a fost un copil obișnuit, a moștenit geniul tatălui său, ajungând ca la doar 18 de ani să poată avea doctoratul în literatură, dar soarta a avut alte planuri pentru ea. A murit la Paris la data de 29 septembrie 1888 de tuberculoză, aducând o greutate sufletească imensă.

Savantul Bogdan P. Hașdeu a trăit destul de retras după moartea fiicei lui, s-a închis în sine și aștepta moartea, până într-o seară. Fiind la birou, parcă a intrat în transă, iar mâna lui a început să scrie singură, în franceză. După ce și-a revenit, a citit. Era un mesaj, ce avea scrisul și semnătura Iuliei, în care scria că e bine și fericită.

De atunci începe Bogdan P. Hașdeu ședințele de spiritism prin care comunica cu fiica sa. Ghidul a creat deja suspansul, iar noi voiam să știm cât mai multe despre comunicarea dincolo de material. Și am aflat, într-adevăr, lucruri foarte interesante.

Elev Bianca Andrieș
Elev caporal Ana Hoza

COLEGIUL NAȚIONAL MILITAR „ȘTEFAN CEL MARE”
CÂMPULUNG MOLDOVENESC

Colegiul Național Militar "Dimitriei Cantemir" - Breaza

Unitate în diversitate prin
folclor, obiceiuri și tradiții

Vizită la Casa Memorială „Nicolae Grigorescu”

Muzeul Memorial „Nicolae Grigorescu” este o casă-muzeu din orașul Câmpina, în care a trăit și a pictat Nicolae Grigorescu. Amplasat pe Bulevardul Carol I, muzeul ființează într-o clădire construită între anii 1902 - 1904. A fost arsă în Primul Război Mondial și reconstituită după 50 ani. Adăpostește mobilier, obiecte personale, fotografii, scrisori, biblioteca, picturi și desene ale pictorului Nicolae Grigorescu, unul dintre ctitorii picturii românești moderne. În colecția de carte s-au păstrat volume cumpărate de pictor de-a lungul întregii vieți, cu un conținut foarte divers: artă, literatură, geografie, istorie, incluzând și exemplare rare, începând de la 1673.

Muzeul ființează într-o clădire construită în anul 1904, ce a ars complet în 1918. Reconstituirea casei construită inițial de către pictor s-a desfășurat între 1954 - 1955, iar muzeul memorial a fost pus la dispoziția publicului larg în 1957.

Exteriorul casei este dominat de terasa de lemn care se întinde pe toată lungimea etajului, imprimându-i un aer cald și intim și amintind de foișoarele caselor țărănești românești. Terasa este sprijinită de console elegante de lemn.

Adăpostind tablouri remarcabile ale lui Nicolae Grigorescu, muzeul din Câmpina are un alt mare avantaj: acela de a prezenta o serie de lucrări importante din creația artistului, în cadrul inițial în care se aflau. Recrearea interioarelor și a casei în întregime este o idee extraordinară și o plăcere pentru vizitatori. Astfel, opera celui mai important artist român este mai ușor de urmărit și privit, de înțeles și plăcut. Atmosfera învăluie pe vizitator de la primii pași în casă și îl urmărește mult timp după ce a părăsit-o.

<https://ro.wikipedia.org>

Unitate în diversitate prin folclor, obiceiuri și tradiții

Colegiul Național Militar "Dimitrie Cantemir" – Breaza

Impresii

Casa memorială „Nicolae Grigorescu”

În perioada 24-26 mai, am fost invitați într-un proiect, la Colegiul Național Militar „Dimitrie Cantemir” Breaza, intitulat „Unitate în diversitate prin folclor, obiceiuri, tradiții”, în care toate liceele militare au trebuit să pregătească o șezătoare prin care să exemplifice tradițiile și obiceiurile din zona proprie.

Activitatea a fost un real succes deoarece am învățat o mulțime de lucruri noi, atât despre tradițiile fiecărei zone a țării prin spectacolele prezentate de colegii din alte licee militare, cât și prin atelierelor pe care le-am avut pe timpul acestui proiect, unde am învățat să pictăm pe sticlă, să împletim, să aflăm lucruri despre multe alte activități păstrate din moși-strămoși. Ba, chiar am aflat despre modul de fabricare a iilor de Breaza, prin vizitarea unui atelier din oraș.

Ne-a impresionat foarte mult și vizitarea casei memoriale „Nicolae Grigorescu”, o casă-muzeu în care a trăit și a pictat artistul. În timpul Primului Război Mondial, perioadă în care aceasta a fost incendiată, o parte din obiecte au fost salvate, ceea ce a făcut posibilă reconstituirea casei, în perioada 1954-1955, de către Gheorghe Grigorescu, fiul său, care a avut ca reper câteva fotografii din timpul vieții lui Nicolae Grigorescu.

Terasa din lemn care se întinde pe toată lungimea etajului domină exteriorul clădirii și ne amintește de foișoarele caselor țărănești. Cea mai mare cameră este reprezentată de atelierul lui Grigorescu. În această încăpăre putem admira o parte din tablourile artistului, dar și câteva ustensile pe care le-a folosit la crearea acestora: șevaletul și pensulele artistului. Aici am observat o multitudine de tablouri reprezentative. Am aflat și povestea cutremurătoare pe care o ascunde viața acestei personalități renumite, care încă de mic picta icoane de mici dimensiuni și le vindea, acesta fiind primul din casă care aducea bani. A participat la Războiul de Independență în calitate de pictor de front, unde a creat multe opere celebre cum ar fi și „Atacul de la Smârdan”.

Pictorul avea o temă autentică, aceea a „carului cu boi”, ba chiar că și-a cumpărat un vițel alb, pe care l-a numit Ghiocel. L-a folosit doar ca model pentru creațiile sale. Se spunea că era atât de blând, încât venea sigur în fața ferestrei pictorului și stătea timp ce Grigorescu acest motiv întâlnim multe care cu boi de poate remarca, în temă „carul cu boi”, nimeni altul decât acesta i-a fost model picturi reprezintă vestite fiind portre- veselă” sau „Țărană din Muscel”.

acolo ore întregi, în făcea diverse schițe. Din în tablourile sale mai diferite dimensiuni. Se fiecare operă ce are ca un vițel alb, ce era Ghiocel. Se pare că toată viața. Foarte multe satul și locuitorii săi, tele de țărânci: „Țărană

Unitate în diversitate prin folclor, obiceiuri și tradiții

Biblioteca artistului este ocupată de piese de mobilier frumoase și modeste. În corpul de bibliotecă întâlnim diverse volume, de la cele despre antichitatea greacă și latină, la cele despre literatura franceză. În aceasta încăpere se află cel mai mic model de car cu boi pictat de Grigorescu.

Tot la parter întâlnim și sufrageria, locul în care artistul discuta cu prietenii săi. Aici putem vedea tabloul „Sergentul de la Câmpina”, un ceas și o sobă din ceramică. Pe peretele din fața intrării este expusă o tapiserie executată într-un atelier francez, din mătase și fir de aur, cu figuri și motive ornamentale.

La etaj se află încă două camere. În cea din stânga se află dormitorul artistului, iar în cealaltă o expoziție de tablouri pictate de diferiți artiști. În casa acestui pictor am găsit și o expoziție de artă contemporană, ce ne-a fascinat prin creațiile abstracte ce se aflau acolo.

Activitatea proiectului ne-a dat un sentiment de fericire, deoarece am aflat o mulțime de lucruri interesante despre alte zone ale țării, am intrat în contact cu mulți elevi de liceu militar cu care am legat noi prietenii, dar mai ales am aflat lucruri interesante despre o celebritate din istoria românilor, despre care Alexandru Vlahuță spunea: „Viața lui Grigorescu o povestesc operele lui. O viață simplă, tăcută, ordonată, puternică, închinată toată artei lui. În afară de artă, nimic nu exista pentru el”.

Eleva Robu Ștefania
Elev Bălăceanu Giovanni
Elev Sabin Stan

COLEGIUL NAȚIONAL MILITAR
„ȘTEFAN CEL MARE” CÂMPULUNG MOLDOVENESC

Unitate în diversitate prin folclor, obiceiuri și tradiții

Gânduri, idei, sentimente...

RĂDĂCINI

Consider că ... nu este un proiect oarecare, ci unul generos și special. E despre noi, despre ceea ce ne definește ca națiune, despre tradiții, și despre rădăcinile pe care ni le descoperim și pe care învățăm să le apreciem și să le valorizăm.

În ceea ce mă privește, consider că a fost o încântare să avem oportunitatea să reunim datini din toate colțurile țării, alături de toată acea paradă a portului popu-lar de o bogăție și de o frumusețe despre care poate că nu am fost conștienți până acum. A fost ca o mică reunire simbolică a provinciilor istorice.

Din păcate observăm cum, sub ochii noștri, pier, încetul cu încetul, odată cu satul românesc tradițional, toată această inestimabilă bogăție care definește sufletul și simțirea noastră de români. Acest proiect de valorizare a folclorului românesc a fost gândit pentru a oferi șansa elevilor din cele cinci licee militare să se reunească, să se cunoască mai bine, să lege prietenii, dar, în același timp, să pună în valoare tot acest tezaur de datini și obiceiuri care, astfel, au șansa de a prinde încă o dată viață, pentru a fi salvate de la uitare și pentru a fi lăsate astfel ca vie moștenire generațiilor viitoare. Riscăm adesea să uităm ceea ce ni se explică, sau ceea ce citim, dar niciodată nu vom uita ceea ce am simțit îmbrăcând straiile bunicilor noștri, și dând astfel viață unei pagini din istoria nescrisă a satului românesc.

În perioada 24-26 mai 2019 s-a desfășurat la Breaza cea de-a doua întâlnire de proiect, care a avut ca temă șezătoarea. Tema aleasă fiind una de maximă generozitate, fiecare echipă de proiect participantă a introdus datini specifice zonei folclorice de origine. Echipa de la Colegiul Național Militar „Mihai Viteazul” de exemplu, a introdus în momentul artistic prezentat obiceiuri autentice de nuntă din Mureș, ocazie cu care tinerii artiști și-au pus în valoare talentul, straiile minunate, precum și pasiunea pentru folclor.

Toate momentele prezentate au fost de reală ținută artistică, bogate în semnificații și simboluri, și profunde în înțelesuri. Astfel, acestea au ilustrat cu succes princip-iul unității în diversitate, coloana vertebrală a folclorului românesc. Echipele de proiect au reprezentat cu cinste atât regiunea folclorică de origine, cât și colegiul militar de proveniență, aducând astfel un plus de valoare în agenda culturală a fiecărei instituții în parte.

Colegiul Național Militar "Dimitrie Cantemir" - Breaza

Unitate în diversitate prin folclor, obiceiuri și tradiții

Așteptăm cu toții cu nerăbdare, deopotrivă elevi, profesori îndrumători și organizatori, să ne revedem pe parcursul anului școlar viitor la o următoare activitate de proiect, activitate care lansează o adevărată provocare participanților, tema aleasă fiind cea a meșteșugurilor și a îndeletnicirilor tradiționale. La bună revedere!

Prof. Carmen-Cecilia Roman

COLEGIUL NAȚIONAL MILITAR
„MIHAI VITEAZUL” ALBA IULIA

Când s-a mai răzbunat vremea și s-au mai strâns ploile de primăvară, la sfârșit de mai, am pornit la drum, spre meleaguri mai însorite, la Colegiul Național Militar „Dimitrie Cantemir” din Breaza. După clipele minunate petrecute la prima întâlnire de la Colegiul Național Militar „Mihai Viteazul” din Alba Iulia, urma să ne revedem în cetatea marelui cărturar, a cărui „Descripție Moldaviae” ne-a lăsat un adevăr întru’ eternitate: „Moșii și strămoșii părinților noștri celor mai dinainte umblând la vânat prin codrii, au aflat această țară, întru care ne aflăm și noi acum”.

Am trăit la Breaza bucuria revederii, profesori și elevi deopotrivă, știind că vom petrece un timp împreună, reînviind imaginea moșilor și strămoșilor noștri, prin șezătorile pregătite de participanții fiecărui colegiu militar, prin cântece și dansuri populare românești. Ne-au unit dragostea pentru tradiții și respectul pentru valorile noastre culturale, bogăția lingvistică și admirația pentru frumusețea portului popular, totul într-o armonie sonoră și coloristică deosebită, specifică zonelor de proveniență a elevilor celor cinci colegii militare din țară.

Obiceiuri de nuntă sau întâlniri ale tinerilor, dansuri și cântece de odinioară, ziceri șugubețe ori ironice au încântat auditoriul din sala Primăriei Breaza, acolo unde s-a desfășurat prima parte a activității. Fiecare șezătoare prezentată a pus în evidență frumusețea locală într-un decor adecvat, măiestria fetelor în a toarce lâna și a răsuci firul din furcă, vorba ticluită și dansul băieților.

La fel de bine ne-am simțit și în partea a doua a activității, când, pe fondul unui spectacol interactiv, am meșteșugit în atelierele de lucru anume pregătite de organizatorii din colegiu, doamna profesoară Steliana-Mihaela Lambriu și doamna profesoară Roxana Țonoiu, cărora le mulțumim și le apreciem spiritul inventiv!

Mulțumim domnului comandant al colegiului, colonel dr. ing. Aurel-Constantin Neagu, al cărui cuvânt de început al activității proiectului ne-a dat

Unitate în diversitate prin folclor, obiceiuri și tradiții

Colegiul Național Militar "Dimitrie Cantemir" - Breaza

încre•dere în ceea ce facem, apreciind dorința de a păstra vie memoria înaintașilor și de a descoperi frumusețea și simplitatea vieții lor!

Mulțumiri celor care s-au implicat în buna desfășurare a unei activități de neuitat!

Profesor Maria Romaga

COLEGIUL NAȚIONAL MILITAR
„ȘTEFAN CEL MARE” CÂMPULUNG MOLDOVENESC

În cadrul proiectului „Unitate în diversitate prin cultură, obiceiuri și tradiții ” am avut ocazia de a merge la Colegiul Național Militar „Dimitrie Cantemir din Breaza”. La fel ca în cadrul primei întâlniri de proiect de la Alba Iulia, și acum putem spune că a fost o experiență foarte interesantă din mai multe puncte de vedere deoarece am avut ocazia de a lega prietenii cu colegii noștri de la alte colegii militare din țară. Noi am avut ocazia de a vizita un loc cu totul straniu , acesta fiind Castelul Iulia Hasdeu din Câmpina .

Sinceră să fiu, nu știam prea multe despre acest loc, dar ajunsă acolo am tot auzit tot felul de povestiri ciudate. Acest castel a fost construit între anii 1894 și 1896, dar construcția lui a fost stranie pentru că tatăl comunica cu fiica sa, Iulia, din ceruri, prin ședințe de spiritism. A fost denumit Castelul Magului sau Templul Spiritismului de la poalele Carpaților. În interior am putut admira portretele membrilor familiei Hasdeu, obiectele familiei, fotografiile și documente originale, mobilierul vechi de peste un secol, manuscrise și colecții ale revistelor conduse de marele filolog ori la care acesta a colaborat.

După această vizită am rămas plăcut impresionată de acest castel, dar totuși mă macină un sentiment de frică. La ieșirea din castel am făcut o vizită scurtă în curtea castelului unde erau busturile familiei Hasdeu.

Din punctul meu de vedere, a fost o activitate foarte frumoasă și am să le povestesc și colegilor mei din liceu locurile pe care le-am vizitat și, mai ales, această poveste despre Castelul Iuliei .

Elev cap. Buciuman Andra

COLEGIUL NAȚIONAL MILITAR
„MIHAI VITEAZUL” ALBA IULIA

Unitate în diversitate prin folclor, obiceiuri și tradiții

În ziua de 24 mai, zece cadeți ai Colegiului Național Militar „Alexandru Ioan Cuza” din Constanța au pășit emoționați, dar în același timp încrezători, în curtea Colegiului Național Militar „Dimitrie Cantemir” din Breaza. Eram nerăbdători pentru a descoperi activitățile ce creionau tradițiile specifice diferitelor zone ale României cu ajutorul momentelor artistice pregătite de fiecare liceu. Deși eram doar zece la număr, am reușit să sculptăm o șezătoare specifică Dobrogei.

Dansurile împletite cu teatrul ne-au adus aplauzele colegilor noștri. Nu am uitat preferințele colegilor de la celelalte licee militare... și am pus în bagaj dansul „Pamporea”. În jurul scaunelor, pașii răsuna de la ceilalți participanți la această activitate. De fiecare dată, „Pamporea” ridică în picioare și invita la dans pe toată lumea.

Și noi, la rândul nostru, ne-am lăsat purtați de valurile ce aduceau uimire, râsete și aclamații pentru reprezentările celorlalți. Desigur, nu au fost singurele activități ce ne-au ajutat să înțelegem cât de importante sunt tradițiile unui popor.

Vizitele la Casa Memorială a lui Nicolae Grigorescu și la Muzeul Iulia Hasdeu, respectiv spectacolul oferit de Filarmonica Ploiești, dar și plimbarea pe străzile din Breaza au conturat în mintea, dar și în sufletul nostru trei nuanțe timpurii: roșu, galben și albastru. Așa am înțeles ce varietate de tradiții se află în cufărul țării, cufăr ce păstrează trecutul zbuciumat al acestui popor. Acum aflăm că obiceiurile sunt suma valorilor învechite, valorile lăsate prin testament generațiilor de azi și de mâine. Cu siguranță, cea mai grea a fost plecarea și despărțirea de celelalte licee, din data de 26 mai. Și astăzi mai aud ecourile line ca-ntr-un vis ce-mi șoptesc: „Ne mai vedem! Pe curând, iubite camarad, coleg, prieten!”.

Elev cap. Postolachi Ana-Maria

COLEGIUL NAȚIONAL MILITAR
„ALEXANDRU IOAN CUZA” CONSTANȚA

Acest proiect a fost o experiență nouă și plăcută pentru mine. Până să particip la acest proiect, eu nu am mai avut ocazia de a purta un costum popular. În momentul în care am îmbrăcat ia tradițională, am realizat că folclorul este ceea ce ne definește pe noi ca unitate națională. Am fost plăcut surprins atunci când am văzut și alte costume populare din alte regiuni ale țării. Am înțeles ce înseamnă cu adevărat unitate prin diversitate. Tocmai de aceea am legat prietenii noi cu alți elevi din cadrul altor licee militare.

Locurile vizitate au fost într-un totu special. Picturile lui Nicolae Grigorescu au fost de-a dreptul fascinante.

Unitate în diversitate prin folclor, obiceiuri și tradiții

Mi s-a părut amuzantă ideea de a avea un animal drept muză: Ghiocel, un bou alb, cumpărat de către pictor, este prezent în toate versiunile tabloului „Carul cu boi”. În fiecare versiune a acestei opere, indiferent de poziția din care priveai, Ghiocel părea că se uita la tine. Drumul către succesul pictorului a fost unul lung deoarece el a aparținut unei familii sărace cu mulți copii. Norocul, însă, a fost de partea lui, iar mai târziu face studii la Paris despre pictură.

Vizita la Castelul Iulia Hasdeu a fost foarte impresionantă pentru mine deoarece eu sunt pasionat de ocultism. Întregul loc părea a fi unul normal, însă tensiunea pe care o simțeam parcă îmi provoca mai tare dorința de a afla mai multe despre povestea ei. Iulia a fost un copil genial care a murit la doar 19 ani. La 4 ani știa deja să citească și putea memora poezii foarte lungi, iar gimnaziul l-a absolvit cu mult înainte de vârsta unui copil normal. Cunoștea foarte multe limbi străine și a fost prima admisă la Universitatea din Strasbourg. Cel mai interesant lucru pe care l-am văzut acolo a fost camera de spiritism. Era plină de simboluri, iar în perete era o gaură care îl desparte pe tatăl Iuliei de medium. Așadar, în speranța că povestea acestui proiect va continua, îmi exprim încântarea și aprecierea față de tot ceea ce are frumos, valoros, sacru și etern poporul român!

Elev sg. Radu Leonte

COLEGIUL NAȚIONAL MILITAR
„MIHAI VITEAZUL” ALBA IULIA

Experiența mea de la Colegiul Național Militar „Dimitrie Cantemir” din Breaza a fost una plăcută, prin care am reușit să înțeleg și să descopăr celelalte tradiții și obiceiuri din alte zone ale țării prezentate într-un mod creativ de camarazii mei de la celelalte colegii militare. O plăcere nespusă a fost și reîntâlnirea cu foștii mei colegi de Colegiul Național Militar „Tudor Vladimirescu” din Craiova, dar și cu ceilalți elevi talentați cu care m-am legat prin pasiunea noastră, arta. Sper ca și anul viitor să pot participa la acest proiect!

Elev sg. maj. Hergheligiu Ionuț

COLEGIUL NAȚIONAL MILITAR
„ALEXANDRU IOAN CUZA” CONSTANȚA

Unitate în diversitate prin folclor, obiceiuri și tradiții

Proiectul „Unitate în diversitate prin tradiții, obiceiuri și folclor” este unul întru totul special și inedit prin prisma faptului că reușește să apropie elevii colegiilor naționale militare, uniți întotdeauna sub sentimentul puternic al patriotismului.

Implicarea în acest proiect a venit de la sine, din dorința de a reprezenta cu cinste atât Cantemirul, cât și zona în care m-am născut și trăiesc, prin tradițiile, obiceiurile și folclorul acesteia - lucruri pe care le-am deprins încă din copilărie și care s-au amplificat pe parcursul pășirii în viață. Acesta este principalul motiv al implicării în acest tip de activitate.

Sub semnul tradiției și al obiceiului străbun, scoțând din lada de zestre costumul popular românesc, am lucrat împreună, în echipă, așa cum lucrăm mereu, munca noastră conducând spre un rezultat generos oferindu-ne o mulțime de beneficii, lucruri de care ne bucurăm cu toții.

Consider că este un proiect prin care fiecare și-a manifestat prețuirea pentru identitatea națională, prin care ne-am fructificat cunoștințele și ni le-am îmbogățit în mod cert prin interacțiunea atât cu ceilalți elevi militari, cât și prin descoperirea tradițiilor fiecărei regiuni ale României care găzduiește fiecare Colegiu Național Militar.

Totodată, proiectul reprezintă și un prilej de a observa următorul fapt: pe cât de diferiți suntem prin tradițiile, obiceiurile și folclorul zonei care ne-a format, suntem pe atât de uniți pentru a realiza lucruri mărețe pentru noi și implicit pentru țara noastră, România, ducând mai departe tradițiile străvechi ale neamului nostru.

Elev frt. Dodoț Andrei Sebastian

COLEGIUL NAȚIONAL MILITAR
„DIMITRIE CANTEMIR” BREAZA

Unitate în diversitate prin folclor, obiceiuri și tradiții

Vineri, 24 mai, noi, 15 panduri ai Colegiului Național Militar „Tudor Vladimirescu”, am făcut primii pași timizi pe platoul Colegiului Național Militar „Dimitrie Cantemir” alături de colegi de la toate celelalte licee militare, unde ne-am adunat cu toții ghidați de același ideal - promovarea valorilor culturale și tradiționale fiecărei zone a minunatei Români.

Cu sufletul tremurând ca flamura roș, galbenă, albastră în înaltul văzduhului și plini de emoția dată de portul popular, ne-am adunat în sala de festivități a Primăriei Breaza. Fiecare liceu a prezentat un program de scenete și dansuri care au redat, pe rând, obiceiurile și tradițiile din zona Ardealului, Moldovei, Munteniei, Dobrogei și din regiunea mult iubitei noastre Oltenia. Am reușit să transmitem publicului voia noastră bună printr-o mostră din clasicul „fusei aici, făcui asta”, iar ca răspuns am primit ropote energice de aplauze și zâmbete călduroase, pline de admirație.

După terminarea acestui program, ansamblul Filarmonica Ploiești ne-a încântat cu muzică populară, datorită căreia hore ce păreau fără de sfârșit s-au încins.

Astăzi, duminică, 26 mai, ne-am luat cu greu rămas bun de la ceilalți colegi, după o ultimă vizită la Casa Memorială a lui Nicolae Grigorescu și la Muzeul Iulia Hasdeu.

Revenind la întrebarea pusă la începutul acestor rânduri, după aceste zile petrecute la Breaza pot spune că am găsit un răspuns... Tradițiile unui popor reprezintă jertfa, sacrificiul și iubirea generațiilor anterioare pentru tot ce înseamnă idealul unui neam. Într-un cuvânt, ea reprezintă trecutul... iar, în prezentul fiecărei clipe a vieții, nu poți înainta către viitor fără a ține cont de trecut...

Nedra
ois. freom

Elev cap. Marciuc Ionel

COLEGIUL NAȚIONAL MILITAR
„TUDOR VLADIMIRESCU” CRAIOVA

Colegiul Național Militar „Dimitrie Cantemir” – Breaza

Unitate în diversitate prin folclor, obiceiuri și tradiții

STROPI DE APĂ VIE DIN IZVORUL NESECAT AL POPORULUI ROMÂN

În cadrul proiectului „Unitate în diversitate prin tradiții, obiceiuri și folclor” am avut deosebita plăcere de a purta portul popular și de a lua parte la o șezătoare așa cum se obișnuia a fi organizată pe vremuri în zona Ardealului, în cadrul căreia, împreună cu colegii mei de la Colegiul Național Militar „Mihai Viteazul” din Alba-Iulia am prezentat o nuntă specifică zonei Mureșului. Nu am fost singurii care am prezentat o anumită tradiție din zona noastră. Ceilalți colegi, de la celelalte licee militare ne-au prezentat anumite tradiții specifice zonelor lor: tradițiile de Anul Nou, de Paște, dansuri din zona Macedoniei.

Mi-a plăcut mult să mă uit în jurul meu și să văd porturi populare din anumite zone ale țării noastre, să privesc amestecul de porturi populare din hore și să aflu obiceiuri din aceste zone. Ne-a impresionat în mod deosebit munca delicată a artizanilor care transformă pânza, inul sau borangicul în adevărate capodopere pline de măiestrie și sensibilitate: ia de Breaza.

La Breaza, organizatorii au fost foarte amabili cu noi și la sfârșitul zilei de sâmbătă am participat la un atelier practic unde am desfășurat diferite activități: am învățat să țesem pe pânză, am pictat pe sticlă, am confecționat mărgelile, elevii brezeni ne-au cântau melodii populare pentru a destinde atmosfera. Între noi, colegi ai liceelor militare s-au legat prietenii frumoase, căci nu am colaborat între noi doar pe parcursul orarului activității, ci și după. Serile, în timpul liber, ieșeam pe platou, cântam, povesteam, dansam, făceam glume și râdeam; astfel am legat prietenii minunate și cred că fiecare dintre noi abia așteaptă următoarea ediție pentru a ne revedea și a împărtăși experiențe noi.

Elev fr. Halatiu Anca

COLEGIUL NAȚIONAL MILITAR
„MIHAI VITEAZUL” ALBA IULIA

După o reușită prezentare a datinilor și obiceiurilor din diferite zone ale României printr-o modalitate de mult știută, șezătorea, am aflat despre existența unor lucruri speciale și originale, mai bine zis, unice, iile de Breaza.

Știam câte ceva despre aceste ii, dar ale noastre, din Moldova, mai groase din punct de vedere al mătășii și al cusăturii, sunt diferite față de ele. Anda Mănescu, o doamnă cu totul extraordinară, pe care am cunoscut-o în cadrul acestui proiect, e cea care duce tradiția mai departe. Are un atelier propriu în zona centrului, unde am fost și noi, plini de curiozitate și entuziasmați de ce urma să vedem:

Unitate în diversitate prin folclor, obiceiuri și tradiții

Colegiul Național Militar "Dimitrie Cantemir" - Breaza

o adevărată comoară coloristică se revărsa în fața ochilor. Pe fond alb sau negru, cu fir auriu sau roșu, cămășile expuse ne-au încântat privirile.

Doamna Anda a început să ne povestească despre istoria iilor de Breaza. Ele datează din cele mai vechi timpuri și au un model unic, greu de copiat. Munca unei ii de acest gen durează în jur de 30 de zile, fiecare fir din mătasea fină și subțire fiind numărat pentru a avea un model perfect. Până în anul 1990, Breaza era principalul producător și exportator de ii al țării, acestea fiind cunoscute la nivel mondial și purtate cu mândrie de multe personalități ale lumii. Cămășile au o pânză fină, cu broderie realizată în fir de mouline sau mătase. Valoarea unei ii este pe măsura muncii depuse, dar iile cu modele vechi sunt cele mai căutate.

Aici se cos ii, costume populare românești și haine cu broderie manuală. „Pentru ii și costume respectăm cu sfințenie modelele autentice, moștenite de la bunici și scoatem la lumină semnificația. Fiecare ie este cusută manual, fir cu fir, pe pânza topită, cu multă dragoste și pricepere”, ne mărturisește cu mândrie doamna Anda Mănescu.

Eram impresionați de răbdarea de care poate da dovadă cineva care lucrează astfel de îmbrăcăminte și de ambiția de care are nevoie. Cred că acesta a fost cel mai important lucru pe care l-am realizat, că unii oameni încearcă din răputeri să ducă tradiția mai departe, să arate copiilor și chiar nouă, că odată, pe vremuri, îndeletnicirile femeilor și imaginația lor aveau ceva special. Darul de a coase ii a fost transmis mai departe, așa încât am aflat și noi câte ceva despre frumusețea iilor de Breaza. Esențial este ne să păstrăm datinile, tradițiile și obiceiurile, fiindcă ne unesc și duc la crearea unor lucruri minunate precum acest proiect, prin care am aflat atâtea lucruri!

Elev Fulga Samuel
Elev Marc Andrei

COLEGIUL NAȚIONAL MILITAR
„ȘTEFAN CEL MARE” CÂMPULUNG MOLDOVENESC

Tot în aceeași zi, după toate aceste activități care pur și simplu ne-au adus în suflet fericire și o stare de bine, ne-am întors la Colegiul Național Militar „Dimitrie Cantemir” Breaza, unde surprizele s-au ținut lanț și am avut parte de alte activități minunate. După ce ne-am odihnit puțin, am îmbrăcat iar dragul nostru port popular bucovinean și ne-am întâlnit în sala de teatru a colegiului cu ceilalți colegi de-ai noștri.

Unitate în diversitate prin folclor, obiceiuri și tradiții

Nu știam ce va urma, credeam că o premieră sau ceva de genul acesta, dar ce a fost ne-a lăsat fără cuvinte, din cauză că eram prea încântați. A avut loc un concert live al Orchestrei Populare „Flacăra Prahovei”, din cadrul Filarmonicii „Paul Georgescu” din Ploiești, un concert de muzică populară, exact ce ne lipsea pentru a întinde o horă mare. Vioară, țambal, pian, fluiet, și nai, toate acestea ne duceau în lumea muzicii de altădată, când oamenii se întâlneau pentru a mai povesti și a încinge niște dansuri puternice. La început am stat pe scaune, dar apoi solistul filarmonicii ne-a invitat pe toți să combinăm pași din fiecare plai al României. Am dansat hore, am sărit pe sârbe, ne-am mișcat ușor pe jocuri legănate, ne-am luat în perechi și pur și simplu am reprodus totul, cum era odată.

Spre seară, înainte de a ne despărți, am avut parte de o nouă experiență. Elevii de la Colegiul Național Militar „Dimitrie Cantemir” Breaza au pregătit ceva neașteptat și interesant: o „șezătoare” contemporană, organizată în mici ateliere tradiționale. Fiecare a lucrat într-un atelier, unii la cusături, alții la pictură etc. Noi am lucrat în atelierul de pictură pe sticlă, alți colegi la pictură pe lemn și piatră.

A fost captivant cum colegii cantemiriști ne-au arătat această artă, și ne-am implicat cu multă pasiune, lucrând fiecare în atelierul lui. Fetele ștefăniște au fost și ele la împletit de cruciulițe, la croșetat pânză sau la brodat de modele cu fire colorate pe mătase. Pe fundal, în timpul muncii tradiționale, am avut parte de muzică populară, interpretată de voci vioaie și line ale fetelor frumos îmbrăcate și dansuri populare, pe ritmul melodiilor.

Ne simțeam de parcă ne întorseserăm în timp, de parcă trăiam clipele frumoase din viețile bunicilor noștri, convinși că noi eram cei ce vom duce obiceiurile mai departe. Ne simțeam români, și mai ales mândri.

Elev Hrean Alexandru
Elev Lesenciuc Andrei
Elev Buznea Yasmina Gabriela

COLEGIUL NAȚIONAL MILITAR
„ȘTEFAN CEL MARE” CÂMPULUNG MOLDOVENESC

În cea de a doua ediție a minunatului proiect “Unitate în diversitate prin tradiții, obiceiuri și folclor”, desfășurat la Breaza, am avut plăcerea de a vizita Castelul Iulia Hasdeu și Muzeul Memorial Nicolae Grigorescu.

Castelul este înconjurat de o grădină generoasă cu alei pietruite la intrare, în stânga fiind amplasat bustul lui B. P. Hasdeu. Mergând către intrare, eram fascinată

Unitate în diversitate prin folclor, obiceiuri și tradiții

de forma castelului, cu cele trei turnuri hexagonale cu ferestre pe fiecare latură, cel din mijloc domul ce adăpostește „Templul”, fiind cel mai înalt. Dar, cunoscându-i povestea, sentimentele sunt amestecate: de tristețe pentru moartea prematură a Iuliei și de durere pentru un părinte ce își plânge copila.

Iulia Hasdeu a fost un copil precoce. A scris poezii, proză și teatru în limbile română și franceză. La 16 ani, după examenul de bacalaureat, devine studentă a Facultății de Filosofie și Litere de la Sorbona. Este prima studentă româncă la Sorbona. Se stinge din viață în anul 1888 la vârsta de doar 18 ani.

De la moartea copilei, tatăl a consacrat un adevărat cult fiicei sale. A construit primul templu pentru Iulia, cavoul din cimitirul Bellu, după care a înălțat castelul după planuri desenate de el, dar dictate de Iulia în sesiunile de spiritism.

Deasupra ușii din mijloc se găsește Ochiul Lumii, iar pe creneluri se poate citi o dată: 2 Iulie, data la care B. P. Hasdeu obișnuia să le aniverseze simbolic pe cele două Iulii ale sale, soția și fiica.

Am trecut în sufragerie admirând exponatele și de aici în sala „Templului”. Aici am rămas blocată în momentul când am ridicat privirea... aici este statuia lui Iisus. M-am așezat pe unul din scaunele puse la dispoziție pentru vizitatori, admirând ceea ce vedeam și am stat și am ascultat povestea Iuliei și a Castelului. Fascinantă poveste... mi s-a furnicat pielea... eram acolo, vedeam și ascultam ceea ce a fost... Nu pot descrie în cuvinte emoțiile trăite... după care am mers în fiecare cameră pentru a vedea exponatele.

Atmosfera era de liniște, liniște mormântală, mai erau vizitatori, dar toți erau absorbiți de ceea ce ascultau la audioghid, aveam senzația că dacă facem zgomot, trezim pe cineva...

În sufragerie sunt expuse tablouri cu familia, vase din porțelan, mobilier și ceasul monumental în stil Biedermayer. În biroul de lucru al lui B. P. Hasdeu sunt expuse tablouri cu portretele soției și fiicei, cât și al savantului. În vitrină sunt lucruri personale, diplome primite de-a lungul vieții și lucrări scrise de savant. Camera cu cale dedicată Iuliei Hasdeu - este expus bustul Iuliei sculptat în marmură de Carrara și masa de lucru folosită în timpul studiilor de la Paris.

Am văzut vitrina unde sunt expuse lucruri personale ale Iuliei: păpușa cu cap de porțelan, Jurnalul ținut la Paris, un caiet de aritmetică și o călămară și camera obscură – sau camera unde B. P. Hasdeu ținea sesiuni de spiritism.

Câtă durere poate îndura un părinte care își pierde fiica? Acesta mi-a fost întrebarea când am ieșit de acolo.

Apoi am mers în grădina din spatele castelului unde sunt diferite sculpturi în lemn, dar și bănci din trunchiuri de copaci. Aici am stat și noi și am meditat la cele văzute și auzite.

Când spui castel te gândești la ceva imens și cred că asta m-a fascinat mai mult, statura, forma: în interior camerele mici cu mobilier specific pentru

Colegiul Național Militar "Dimitrie Cantemir" - Breeza

Unitate în diversitate prin folclor, obiceiuri și tradiții

fiecare cameră, sobele de teracotă, cât și lucrurile personale ale unui copil... pentru că Iulia era un copil când a plecat în lumea de dincolo. Spre ieșire, am reținut un anunț în care Consiliul local Câmpina ne invită în fiecare an pe 2 Iulie la „Sărbătoarea Iuliilor”.

Sunt fericită că am făcut parte din acest proiect pentru că este o activitate care m-a ajutat să descopăr lucruri noi, să cunosc oameni deosebiți, să leg prietenii, să văd și alte tradiții ale românilor... Într-un cuvânt o activitate impresionantă care mi-a lăsat amintiri plăcute.

Elev frt. Corcheș Ștefania

COLEGIUL NAȚIONAL MILITAR
„MIHAI VITEAZUL” ALBA IULIA

Arta care reprezintă cel mai bine spiritualitatea oricărui popor este folclorul, pentru că integrează creațiile artistice care izvorăsc, funcționează și se manifestă din dorința de exprimare a unui neam prin ceea ce numim tradiție. Valorificarea culturii populare are meritul de a fi scos la lumină atât marea capacitate de creație a țaranului român, cât și incomensurabila lui sete de frumusețe.

Elev frt. Beiu Armand

COLEGIUL NAȚIONAL MILITAR
„ALEXANDRU IOAN CUZA” CONSTANȚA

Unitate în diversitate prin folclor, obiceiuri și tradiții

**Colegiul Național Militar
„Mihai Viteazul” Alba Iulia**

**Colegiul Național Militar
„Ștefan cel Mare” Câmpulung Moldovenesc**

**Colegiul Național Militar
„Dimitrie Cantemir” Breaza**

**Colegiul Național Militar
„Tudor Vladimirescu” Craiova**

**Colegiul Național Militar
„Alexandru Ioan Cuza” Constanța**

Colegiul Național Militar "Dimitrie Cantemir" - Breaza

Unitate în diversitate prin
folclor, obiceiuri și tradiții

Colegiul Național Militar "Dimitriei Cantemir" - Breaza

În loc de final...

Și fiindcă orice început are și un sfârșit, și întâlnirea de la Breaza s-a încheiat printr-o excursie oferită de gazde oaspeților la cele două muzee de referință din orașul Câmpina: Muzeul „Nicolae Grigorescu” și Castelul „Iulia Hasdeu”.

A rămas speranța că această frumoasă poveste va fi depănată mai departe de celelalte trei colegii militare, pe care apoi să o reluăm dacă nu noi, măcar elevii noștri. Noi, profesorii participanți, am deschis drumuri. Sperăm ca pe acestea să calce mereu cineva...